

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega društva Javornik
www: <http://www.adj.si>, email: info@adj.si

Številka 91, Letnik VIII, Avgust 2007
ISSN 1581-1379

Video opazovanje meteorjev od 1.1. do 30.6.2007

Letošnje prvo polletje sem imel nekoliko manj opazovalnih noči od prejšnjih zaradi težav z novo mikro lokacijo kamere. Trenutno imam kamero postavljeno na vrtu za smreko, ki jo ščiti pred novo – močnejšo – cestno razsvetljavo.

Celoten pregled opazovanj je podan v tabeli:

Video opazovanja meteorjev od 1.1. do 30.6.2007.
Kraj: Ljubljana, $\lambda = 14.458^\circ$, $\phi = 46.103^\circ$.
Kamera: Kayak-1, objektiv: f 2,8/28mm, vidno polje = 50°.

Mesec	št. met.	št. ur	št. noči	roji
Januar	70	35,1	7	SPO=58, DCA=6, COM=6
Februar	34	27,9	9	SPO=30, DLE=1, VIR=3
Marec	109	78,5	13	SPO=101, VIR=8,
April	149	111,8	19	SPO=125, LYR=13, VIR=3, SAG=8
Maj	39	23,1	5	SPO=68, ETA=1, SAG=4
Junij	73	37,9	11	SPO=68, SAG=2, JBO=3
Skupaj	474	314,3	64	

Stane Slavec

Južni Botid (JBO) 20.06.2007, čas: 00:21:29, $\alpha=19,783^h$, $\delta=57,21^\circ$, 1,3 magnitude, $t=0,58$ s, kotna hitrost $v = 7,0^\circ/\text{s}$

Poleg tega imam tudi manjše število posnetih meteorjev, ker sem 3 mesece uporabljal rdeč filter, s ciljem, da zmanjšam osvetljenost neba od mesta Ljubljane. Osvetljenost sem zmanjšal, vendar se mi je tudi menjala magnituda posnetih meteorjev zmanjšala od +3,5 na +2,5. Tako da sem v maju ta poskus opustil.

Maksimumi meteorskih rojev:

- ★ Kvadrantidi (QUA): maksimum 4.1. je bilo oblačno,
- ★ DLE delta Leonidi maks.: 25.2. oblačno,
- ★ Liridi (LYR) 22.4. jasno, posnel sem 13 LYR, bilo je nekaj lepih bolidov,
- ★ junijski Botidi (JBO) maksimum 27. junij, bilo je oblačno. Sem pa posnel 19.6. dva JBO in 21.6. enega.

Objekti globoko v vesolju septembra

Septembra opolnoči kulminirajo ozvezdja Kipar, Trikotnik, Andromeda in Kasiopeja, tema pa je že osem ur. Rimska cesta se boči čez nebo od vzhoda do zahoda in je še vedno v ugodni legi za opazovanje z binokularjem.

V Kiparju vidimo galaksijo *NGC 253*, v Trikotniku *NGC 598*, v Andromedi *NGC 224 (M 31)* s spremjevalkama *NGC 221 (M 32)* in *NGC 205 (M 110)*, pa tudi odprto kopico *NGC 752* in planetarno megllico *NGC 7662*, Kasiopeja pa je polna odprtih kopic: *NGC 129*, *NGC 457*, *NGC 205*, *NGC 581 (M 103)*, *NGC 663*, *Cr 463*, *Stock 2*, *Mark 6*, *Mel 15*, *Tr 3*, *NGC 7654 (M 52)* in *NGC 7789*.

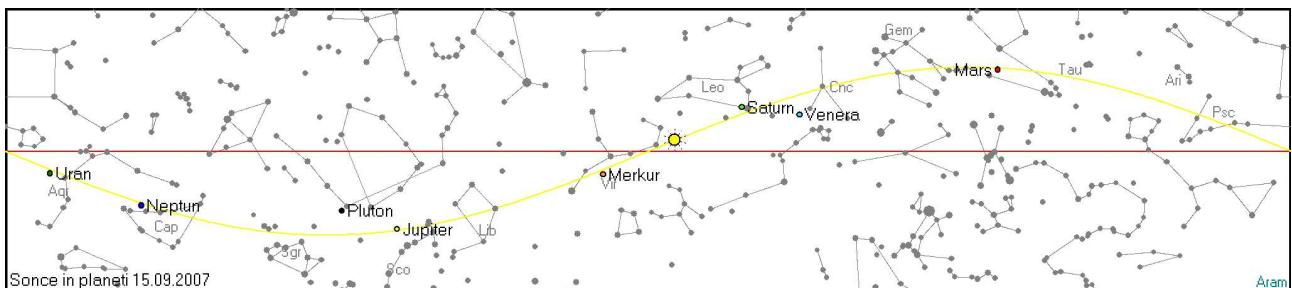
Galaksija *NGC 253* v Kiparju sodi med najsvetlejše na našem nebu. Od nas je, skupaj z ostalimi članicami jate v Kiparju, oddaljena 8 milijonov svetlobnih let, v njej je izjemno veliko medzvezdnega prahu in zvezde v njej nastajajo s tako vrtoglavou hitrostjo, da se v njenem centru utegne narediti tako velika črna luknja, da se bo v tej galaksiji sprožil kvazar.

Najsvetlejša galaksija, kar jih vidimo, pa je Andromedina meglica, galaksija, članica lokalne jate, ki je oddaljena 2,5 milijona svetlobnih let. Ni jasno, ali je večja od naše Rimske ceste ali ne, in tudi ne, ali ima – tako kot naša – prečko ali ne. Kadar pa je ozračje izjemo prozorno, nudi pogled, ki smo ga uživali vsi udeleženci tabora Kavka 2005: v binokularju 20×100 slika ni zaostajala ne po barvah, ne po podrobnostih za tisto, ki jo je posnel Hubblov teleskop.

Rok Vidmar

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

Planeti septembra 2007

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna	
	vzhod	zahod	vzhod	zahod
1. 9.	6:22	19:41	21:16	11:26
5. 9.	6:27	19:34	—	16:27
10. 9.	6:33	19:24	5:12	18:59
15. 9.	6:39	19:14	10:45	20:22
20. 9.	6:46	19:05	15:52	23:46
25. 9.	6:52	18:55	18:14	4:52
30. 9.	6:58	18:45	20:24	11:53

- ★ **Merkur** septembra ni viden.
- ★ **Venera** je vidna zjutraj. Sprva vzhaja dobro uro pred Soncem, konec meseca pa vzide že okoli pol štirih. V drugi polovici meseca se iz ozvezdja Raka preseli v ozvezdje Leva.
- ★ **Mars** je v ozvezdju Bika viden v drugem delu noči. Sprva vzhaja okoli pol polnoči, konec meseca pa okoli pol enajstih zvečer.
- ★ **Jupiter** je v začetku meseca viden do pol polnoči, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca zaide že pred deseto. Nahaja se v ozvezdju Škorpijona.
- ★ **Saturn** je viden od sredine meseca dalje, ko v ozvezdju Leva vzhaja okoli pol petih.
- ★ **Uran** je v ozvezdju Vodnarja viden vso noč.

Jesen se začne 23.9. ob 11:52.

Urška Pajer

Meteorji septembra 2007

α -Aurigidi (AUR)

Aktivni so od 25.8. do 8.9., z vrhuncem 1.9. ob 12:30 UT in ZHR 7. So zelo hitri meteorji, z radiantom na $\alpha = 84^\circ$ in $\delta = +42^\circ$. V nekaterih letih (1935, 1986 in 1994) so opazili tudi njihovo povečano aktivnost z ZHR med 30-40. Letos bo njihov maksimum zelo motila Luna.

Septembrski Perzeidi (SPE) in δ -Aurigidi (DAU)

Septembrski Perzeidi so aktivni od 5. do 17.9., z maksimumom 9.9. z ZHR 5. Radiant se takrat nahaja na $\alpha = 60^\circ$ in $\delta = +47^\circ$.

Maksimum δ -Aurigidov je lahko ali 24.9. ali 1.10., za enkrat še noben ni potrjen, z ZHR 3. Njihova aktivnost pa vzporedno s koncem Septembrskih Perzeidov 18.9. in konča 10.10.. 4.10. se njihov radiant nahaja na $\alpha = 88^\circ$ in $\delta = +49^\circ$.

Luna letos ne bo motila Septembrskih Perzeidov, δ -Aurigide pa bo.

Mihaela Triglav

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomска novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, ali pa astronomska šala.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.ssi / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU / prispevkov ne lektoriramo / stavljen v L^AT_EXu**